

Meløy kommune
Gammelveien 5
8150 Ørnes

Deres ref.:

Deres dato:

Vår ref.:

Vår dato:

22/5682-8

29.09.2023

23/84023

Uttalelse - kommuneplanens arealdel 2023-2035 - Meløy kommune

Nordland fylkeskommune har mottatt forslag til kommuneplanens arealdel 2023-2035 for Meløy kommune, til høring og offentlig ettersyn. Fylkeskommunen har fått utsatt frist til 29.09.2023.

Formålet med planarbeidet er å revidere gjeldende kommuneplanens arealdel med kommunedelplaner, som ble vedtatt av kommunestyret den 19.12.2013. Nordland fylkeskommune ga innspill til oppstart av planarbeidet i brev datert 31.08.2022. Meløy kommune har innarbeidet sju kommunedelplaner i arealdelen, og planforslaget inneholder hele kommunens sjø- og landareal.

Kommuneplanens arealdel skal se kommunens arealer i sammenheng og utforme arealpolitikken i Meløy fram mot 2035, tilpasset kommunens muligheter og utfordringer. Tre viktige delmål er:

1. Styrke kommunesenteret Ørnes og bygdesentrene Reipå, Neverdal, Glomfjord, Engavågen, Halså, Ågskardet, Meløya, Bolga og Støtt gjennom god arealforvaltning. Utvikle dem til levende møteplasser ved å planlegge gode møtesteder, samle handel, servicetilbud og arbeidsintensiv virksomhet i disse.
2. Samle boliger med tilhørende infrastruktur i og rundt kommune- og bygdesentrene slik at de blir attraktive boligområder med lokale kvaliteter.
3. Legge arealmessig grunnlag for en bærekraftig livsstil i meløysamfunnet.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven, vegloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende uttalelse:

Oppsummering av uttalelse

Fylkesråden mener det er positivt at Meløy kommune reviderer kommuneplanens arealdel, og kan se at kommunen har gjort gode grep for å ta hensyn til blant annet landbruk, reindrift, klima og naturmangfold. Kommunen har gjort et omfattende arbeid med å gå igjennom gjeldende arealdel fra 2013. Endringer og nye arealformål har blitt konsekvensutredet, i tråd med plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger.

Adresse:
Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Besøksadresse:
Prinsensgate 100
Org.nr.:
964 982 953

Telefon:
E-post:
post@nfk.no

Samfunnsutvikling
Plan og analyse
Cyrielle Leroy
Tlf.:

Planforslaget er basert på gode kunnskapsgrunnlag og kommunen har gjort store grep for å avveie ulike interesser og hensyn. Det er svært positivt at forslag til ny arealbruk er vurdert opp mot arealstrategier knyttet til bolig- og næringsutbygging, samferdsel og klima, natur- og ressursforvaltning. Det er også bra at arealkonsekvensene synliggjøres i lys av satsingsområdene i samfunnsdelen. Videre ser fylkesråden positivt på at det er utarbeidet arealregnskap som bidrar til et relevant kunnskapsgrunnlag til planforslaget.

Planforslaget fremmer i stor grad den ønskende utviklingen til kommunen og de arealpolitiske retningslinjer i gjeldende Fylkesplan for Nordland 2013-2025, som gir uttrykk for regionale interesser. Fylkesråden har likevel vesentlige og øvrige merknader til planforslaget.

Fylkesråd for plan og næring fattet 28.09.2023 følgende vedtak:

1. Fylkesråd for plan og næring har ingen innsigelser til Meløy kommunes forslag til arealdisponeringer i høringsutkastet til kommuneplanens arealdel og berømmer arbeidet Meløy kommune har blitt gjort i planprosessen.
2. Med bakgrunn i naturmangfoldloven, plan- og bygningsloven, kulturminneloven, vannforskriften og ovenstående saksutredning har fylkesråden vesentlige merknader til planforslaget. Fylkesråden anbefaler Meløy kommune å gjøre de nødvendige justeringer i planforslaget i tråd med de merknader og planfaglige råd som går fram av saksframleggets vurderinger.

Vesentlige merknader

Vesentlige merknader er merknader som bør følges for å ivareta flere interesser, samt styrke plandokumentene som forutsigbare og klare styringsdokument for kommunen. Fylkesråden har vesentlige merknader til følgende tiltak og temaer:

- a) Tiltak AVK1 (Mollvika) og AVK9 (Møllneset) – nye områder for akvakultur
- b) Tiltak i forhold til fiskeri
- c) Kulturminner og kulturmiljø
- d) Vannforvaltning
- e) Tiltak i strandsonen
- f) Naturmangfold
- g) Reindrift

a) Tiltak AVK1 (Mollvika) og AVK9 (Møllneset) - nye områder for akvakultur

Akvakultur og fiskeri

Fiskeri- og akvakulturnæringen er viktige brukere av kommunens sjøareal. Nordland fylkeskommune er opptatt av at kommunene bidrar til å sikre tilstrekkelige arealer for utvikling av marin sektor gjennom sine planer.

Fylkeskommunen har blant annet et ansvar for å sørge for at akvakulturinteressene ivaretas i planarbeidet. Fylkeskommunen er i tillegg koordinerings- og tildelingsmyndighet etter akvakulturloven for søknader som gjelder tillatelser og lokaliteter for akvakultur. Det foreligger en rekke vilkår i akvakulturlovens bestemmelser som må være oppfylt for at en lokalitet for akvakultur skal kunne klareres. Det er et absolutt krav for å kunne søke en

akvakulturlokalitet at den ikke er i strid med kommuneplanen etter plan- og bygningsloven. At et område åpnes opp for akvakultursøknad i plan er i seg selv ingen garanti for at lokaliteten godkjennes etter akvakulturloven. Det følger av akvakulturregelverket at søknad skal gjennomgå en grundig behandling hvor både fylkeskommune, kommune, Mattilsynet, Statsforvalteren, Fiskeridirektoratet, Kystverket og NVE (om uttak av ferskvann) skal vurdere søknaden etter sine ansvarsområder før fylkeskommunens foretar sluttbehandlingen.

Fylkeskommunen vil vise til de nylig utgitte nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2023-2027:

35) Det settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og landbasert akvakultur. Planene ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.

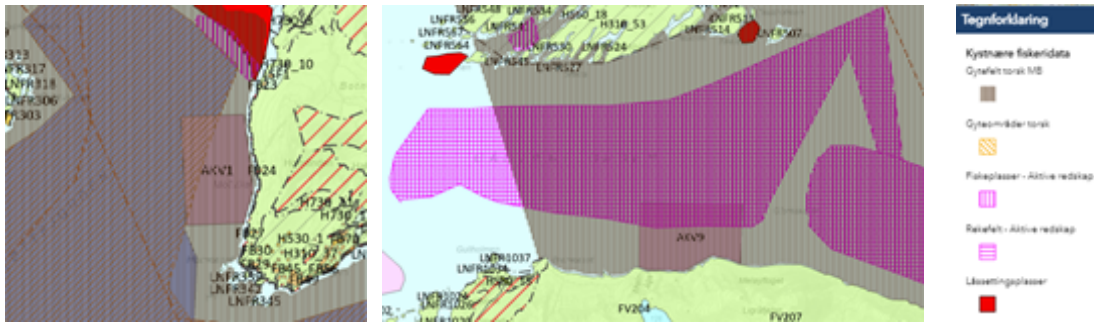
En arealplan bør etter fylkeskommunens syn både gjenspeile eksisterende virksomhet, i tillegg til å tilrettelegge for fremtidig næringsutvikling. Planforslaget til Meløy kommune legger opp til i stor grad å videreføre områdene avsatt til akvakultur i gjeldende plan. Kommunen har foreslått å videreføre akvakulturområder med eksisterende akvakulturvirkosmhet, i tillegg til å videreføre en del akvakulturområder som per i dag ikke er tatt i bruk av akvakulturnæringen.

Fylkeskommunen er spesielt opptatt av at arealer for eksisterende lokaliteter blir godt ivaretatt i planforslaget, slik at det blir forutsigbart for næringen og andre. Det ga fylkeskommunen også klart uttrykk for i vårt innspill til oppstartsvarselet. Kommunen bør innarbeide tidligere gitte dispensasjoner til akvakultur i kommuneplanens arealdel, slik som dispensasjon gitt ved eksisterende lokalitet Meløysjøen.

Det er viktig at kommunen lytter til og vurderer akvakulturnæringens innspill dersom det er behov for utvidelse eller flytting av enkeltområder for å sikre videreutvikling av eksisterende lokaliteter.

Akvakulturnæringen har gitt innspill til 3 nye områder for akvakultur som alle er konsekvensutredet. Planforslaget legger opp til at to nye områder for akvakultur avsettes i plan: ett nytt akvakulturområde ett ved Mollvika (AKV1) og ett ved Møllneset (AKV9). Det tredje innspillet om akvakultur som er konsekvensutredet ved Stavnes er ikke tatt med videre i planforslaget.

Under er kartutklipp som viser planforslaget med AKV1 og AKV9 med kartlag fra Fiskeridirektoratets kystnære fiskeridata lagt på:

De foreslåtte akvakulturområdene ved Mollvika og Møllneset ligger i et regionalt viktig gytefelt for torsk. Ved Mollvika (AKV1) er det i tillegg registrert gyteområde for torsk. Planforslaget har lagt inn avbøtende bestemmelser om at det ikke er tillatt å søke om lokalitet for torsk i disse områdene. Deler av Møllneset (AKV9) overlapper med registrert rekefelt.

Konsekvensutredningen for Møllneset (AKV9) sier at tiltaket vurderes å medføre betydelig skade for fiske – hovedsakelig pga registrert rekefelt, men også på grunn av krabbefiske og annet fiske i og ved tiltaksområde. Å åpne opp for akvakultur og fortøyninger i rekefelt er svært uheldig da det ikke er mulig å tråle ved bunnen over fortøyninger, i tillegg til at det må legges inn en viss sikkerhetsmargin for å unngå fastheking av trål i fortøyning. Å åpne for akvakultur i rekefelt bør derfor i størst mulig grad unngås.

Nordland fylkeskommune anbefaler kommunen å gjøre en grundigere konsekvensutredning av akvakulturtiltaket ved Møllneset i forhold til fiskeriinteressene før endelig beslutning tas. Fylkeskommunen savner også at kommunen vurderer andre muligheter for å tilrettelegge for akvakulturnæringen uten at det går på bekostning av utøvelsen av fiske. Gjennom årenes løp har fiskerinæringen blitt fratatt deler av flere av rekefeltetene i Meløys sjøarealer. Det vises spesielt til følgende arealpolitiske retningslinjer fra Fylkesplan for Nordland 2013-2025:

Kap. 8.4 Næringsutvikling

- d) *Arealplanleggingen skal sikre ressursgrunnlaget for fiskeri, akvakultur, bergverk/mineraler, jordbruk, skogbruk, reindrift og andre utmarksnæringer.*

Kap. 8.5 Kystsonen

- k) *I gyte- og oppvekstområder for fisk skal det ikke igangsettes virksomhet som kan skade disse områdene. Hensynet til marint biologisk mangfold skal vektlegges i forvaltningen. Slike områder, samt viktige fiskeområder skal avsettes i kommuneplanen.*

Fiskeriinteresser og naturmangfold

Området ved Møllneset (AKV9, tiltak 27) har høy naturverdi og ligger i et regionalt viktig gytefelt for torsk. Ansvarsarten dypvannsreke er registrert i tiltaksområdet, i tillegg til en rekke rødlistearter i umiddelbar nærhet av området. Tiltaket vurderes å medføre betydelig og alvorlig skade for naturmangfoldet.

Området ved Mollvika (AKV1, tiltak 37) har høy naturverdi og ligger i regionalt viktig gytefelt for torsk. Ansvarsarten Yoldiella lenticula er registrert i tiltaksområdet. Tiltaket vurderes å medføre mellom «betydelig skade» og «alvorlig skade» for naturmangfoldet. Utbygging

innenfor arealformålet vil også kunne føre til negativ påvirkning på landskap, reindrift, fiske, vann, friluftsliv og folkehelse, farled og ferdsel.

De to arealendringene åpner opp for etablering av oppdrett i nye områder, i stedet for at områder som allerede er avsatt til formålet tas i bruk. Hvis man ser tiltakene i sammenheng, vil det medføre svært negative konsekvenser for et høyt antall truede arter.

Fylkeskommunen savner at konsekvensutredningen tar for seg den samlede belastningen av flere tiltak, og ikke kun enkeltvis. Med bakgrunn i naturmangfoldloven (paragraf 8-12) er det krav om at samlet belastning og beste tilgjengelige løsning er vurdert.

Fylkeskommunen viser spesielt til følgende arealpolitiske retningslinjer fra fylkesplanen:

Kap. 8.3. *Naturressurser, kulturminner og landskap*

- b) *Viktige naturområder må forvaltes slik at områdenes kvalitet ikke forringes. Naturmangfoldet bør være kartlagt som grunnlag for kommunal planlegging.*
- k) *Hensynet til lokale bestander av viltarter og innlandsfisk, samt deres leveområder, skal ivaretas i kommunenes arealplanlegging.*

Kap. 8.5 *Kystsonen*

- k) *I gyte- og oppvekstområder for fisk skal det ikke igangsettes virksomhet som kan skade disse områdene. Hensynet til marint biologisk mangfold skal vektlegges i forvaltningen. Slike områder, samt viktige fiskeområder skal avsettes i kommuneplanen.*

Det vises også til de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging for 2023-2027:

- 53) *Viktig naturmangfold, jordbruksareal, vannmiljø, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturmiljø og landskap kartlegges og sikres i planleggingen. Samlede virkninger av eksisterende og planlagt arealbruk vektlegges.*

Fylkeskommunen anser planforslagets tiltak 27 og 37, med bakgrunn i arealpolitiske retningslinjer 8.3 b) og k), og 8.5 k) til å ikke være i tråd med fylkeskommunens arealpolitiske retningslinjer. Fylkeskommunen ber om at de samlede konsekvensene av områder avsatt til akvakultur i planforslaget vurderes i konsekvensutredningen.

b) Tiltak i forhold til fiskeri

I fylkeskommunes innspill til oppstartvarselet og høring av planprogram sensommeren 2022 anbefalte fylkeskommunen at de viktigste ressursområdene for fiskerinæringen ble avsatt til énbruks fiske og/eller hensynssoner for å fremheve og sikre deres verdi som bruksområder for fiske og naturområder i plankartet. Fylkeskommunen registrerer at Meløy kommune foreslår å avsette gyteområdene til énbruks fiske i kommende plan. Dette er positivt, men Nordland fylkeskommune savner at flere viktige ressursområder for fiskeriene synliggjøres i plankartet. Dette gjelder spesielt fiskeriaktivitet som fiske med aktive redskap (rekestrål og snurrevad), som er vanskelig å kombinere med fysiske tiltak som akvakultur, fortøyninger, rør, kabler osv.

I forhold til fiskeri anser fylkeskommunen ikke planforslaget å være i tråd med de ovennevnte arealpolitiske retningslinjene i 8.4. og 8.5. Nordland fylkeskommune anbefaler Meløy kommune å ta en ny gjennomgang av planen med tanke på å i større grad ivareta fiskeriinteressene i planen.

c) Kulturminner og kulturmiljø

Arkeologiske kulturminner

Det som er omtalt som *tiltak 38* i konsekvensutredningen, og som sannsynligvis er identisk med FB14 og/eller FB21 (Kunna), kan komme i konflikt med vesentlig regionale og nasjonale interesser. Kant i kant ligger et kulturminneområde med et tunanlegg og tre gravrøyser. Tunanlegget kan representere et tingsted og har vært i bruk i romertid, kanskje også senere i eldre jernalderen. Kulturminneområdet brukes til formidling og trenger ubebygget areal omkring seg for at opplevelsesverdien ikke skal bli vesentlig redusert. Det er sannsynlig at det kan ligge automatisk fredete kulturminner også sørvest for det registrerte fornminneområdet. Det presiseres derfor at fylkeskommunen ikke har sagt seg enig i arealbruken og at forholdet til automatiske kulturminner må avklares i forbindelse med en reguleringsplanprosess.

Det som sannsynligvis er B25 (Fore, Reipå), - *tiltak 34* - kan også være i konflikt med vesentlig regionale og nasjonale interesser. Det er registrert en gravhaug fra jernalderen vest i området. Kartfestingen er gjort for mer enn 40 år siden med metoder som ikke tilfredsstillers dagens krav. På LiDAR kan det se ut til at gravhaugen ligger om lag 15 meter øst-nordøst for kartfestingen. Det kan også ligge uregistrerte, automatisk fredete kulturminner i området. Det understekes at fylkeskommunen ikke har sagt seg enig i arealbruken. Forholdet til automatiske kulturminner må avklares i forbindelse med en reguleringsplanprosess.

Generelt har fylkeskommunen ikke grunnlagsmateriale for å kunne vurdere hvorvidt den foreslåtte arealdisponeringen for Meløy innebærer konflikt med automatisk fredete kulturminner. De kjente kulturminnene utgjør sannsynligvis bare en liten del av den totale kulturminnebestanden. Fylkeskommunen reiser imidlertid ikke innsigelse til planen. Dette innebærer ikke at fylkeskommunen har sagt seg enig i arealbruken etter kulturminneloven § 8 fjerde ledd, andre punkt. Det gjelder særlig områder som er lagt ut til bebyggelse og anlegg samt samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

I bestemmelsene til planen er aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminneloven omtalt. Det må også klart framgå at ingen utbyggingsområder er avklart i forhold til automatisk fredete kulturminner. For hvert område og i hver enkelt sak må tiltaket forelegges kulturmiljømyndighetene for vurdering om og på hvilken måte tiltaket kan gjennomføres.

Fylkeskommunen må, som tidligere, få tilsendt planlagte tiltak (områdeplaner, detaljreguleringsplaner, dispensasjons- og fradelingssaker, landbruksveger og nydyrkingsplaner) innenfor alle arealbrukskategorier. Nordland fylkeskommune vil da ta stilling til hvorvidt området må befares før endelig uttalelse kan gis.

Det vises til egne uttalelser fra Sametinget og Norges arktiske universitetsmuseum om henholdsvis samiske kulturminner og kulturminner under vann.

Kulturminner nyere tid

Fylkeskommunen mener at følgende arealer bør avsettes med hensynssone H570:

- Papphuset, Rallarstien og Fykantrappen, som alle er alle viktige kulturminner tilknyttet Glomfjord kraftverk, synliggjøres i arealplanen med H570/H730.
- Objekter fra landsverneplanen til NVE er av høy nasjonal verdi og bør synliggjøres med H570. Dette er kulturminner som Storglomvatndam, kraftledningen Salten-Svartisen og Svartisen kraftverk.
- Meløy kapell er statlig listeført og skal behandles etter kirkerundskrivet Q-06/2020 og kan med fordel avsettes med hensynssone H570.

Nordland fylkeskommune er kjent med at kommunen arbeider med en kulturminneplan og kommunen bør vurdere om noen av kulturminnene i denne planen bør avsettes med hensynssone H570.

Videre, mener fylkeskommunen at følgende arealer bør båndlegges med H730:

- Glomfjord kraftverk er i planforslaget avsatt med hensynssone H570. Anlegget ble i 2020 fredet etter forskrift og bør båndlegges med H730. Dette gjelder også flere bygninger tilknyttet kraftverket inkludert rørgaten.
- Ørnes handelssted er fredet og bør båndlegges med H730. Fylkeskommunen ser at det i bestemmelsene 5.14 står at hensynssone omfatter automatiske fredete kulturminner. Dette bør også inkludere fredete kulturminner.

Hensynssonene med H570/730 kan også med fordel synliggjøres i planbestemmelsene eksempelvis ved en oppstilling av hensynssonene.

Det er for øvrig ikke gjort en kartlegging av regionalt viktige kulturminner i kommunen. I saker hvor kommunen tror det kan være kulturminneinteresser eller på bygg eldre enn 1850 har kommunen varslingsplikt etter kulturminneloven § 25.

Fylkeskommunen viser til følgende arealpolitiske retningslinjer:

Kap. 8.3. *Naturressurser, kulturminner og landskap*

- c) Viktige friluftslivsområder, lokalt og regionalt, skal sikres som ressurs og grunnlag for å ivareta de unike mulighetene Nordland har som aktivitets- og opplevelsesarena.*
- f) Kulturminner og -miljø av stor lokal, regional eller nasjonal verdi skal sikres gjennom den kommunale planleggingen som en ressurs og grunnlag for kunnskapsutvikling, næringsutvikling, opplevelse av historisk kontinuitet, stedsidentitet og aktiv bruk.*

d) Vannforvaltning

Det er positivt at vurdering av konsekvenser for vannmiljø er tatt med i konsekvensutredningen for planarbeidet. Nordland fylkeskommune bemerker likevel at planbeskrivelsen ikke inneholder en vurdering av vannforskriftens § 12. Dette er en vurdering av om planforslaget kan medføre at miljømålet i vannforekomster med ny aktivitet, eller nye inngrep, ikke nås eller at tilstanden forringes. For overordnede planer kan en slik vurdering gjøres på et overordnet nivå så langt detaljeringsnivået i planen gjør det mulig. Formålet er å unngå at planforslaget, og tiltak som følger av vedtaket, er i strid med vannforskriften på et

tidligst mulig tidspunkt. Vurderingen må være gjort før vedtak treffes. Fylkeskommunen ber derfor om at en vurdering etter § 12 inngår i den endelige saken.

Videre kan fylkeskommunen se at konsekvensutredningen viser flere tiltak som kan medføre noe negativ konsekvens for vannmiljø. Det foreslås imidlertid ikke avbøtende tiltak knyttet til vannmiljø. Fylkeskommunen anbefaler derfor at det tas inn en generell bestemmelse om vannmiljø. Bestemmelse kan lyde: *Vannmiljø og vedtatte miljømål skal vurderes og hensyntas i alt planarbeid som kan påvirke vannforekomstene.*

Det vises i tillegg til følgende arealpolitiske retningslinjer

Kap. 8.3 Naturressurser, kulturminner og landskap:

- k) Hensynet til lokale bestander av viltarter og innlandsfisk, samt deres leveområder, skal ivaretas i kommunenes arealplanlegging.*
- l) Forvaltning med tanke på å sikre god vannkvalitet i sjøer, elver, grunnvann og kystvann, skal ivaretas gjennom ei helhetlig arealplanlegging, hvor kommunene bør utarbeide helhetlige vannmiljøplaner.*

e) Naturmangfold

Tiltak B66 (Marklandsveien) - Boligbebyggelse

Planforslaget foreslår å endre arealformål til bolig ved Marklandsveien (B66, tiltak 34). Det fremgår av konsekvensutredningen at tiltaket har negative konsekvenser for naturverdier, biologisk mangfold og klimatilpasning. Fylkeskommunen er ikke enig i kommunens vurdering om at tiltaket ikke er knyttet til klimarelaterte farer. Majoriteten av området ligger i aktsomhetsområde for flom. I Nordland forventes det en økning i episoder med kraftig nedbør, mer overvann, flere og større regnflommer, og en økning i flomvannføringen i mindre bekker og elver.

Myr er et økosystem med høy grunnvannstand som har en flomdempende funksjon, og som utgjør levested for en rekke dyrt og planter. Myr har et svært høyt innhold av karbon, og karbonlagrets størrelse øker i takt med størrelse på myra. En omdisponering av myra vil føre til at det slippes ut store mengder klimagasser. Kommunen har en viktig rolle i å bevare myr, også når det kommer til plansaker. Det vises særlig til nye nasjonale forventninger punkt 48, som viser en tydelig forventning om at omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, unngås så langt som mulig. Videre visere fylkeskommunen til følgende arealpolitiske retningslinjer:

Kap. 8.3. *Naturressurser, kulturminner og landskap*

- b) Viktige naturområder må forvaltes slik at områdenes kvalitet ikke forringes. Naturmangfoldet bør være kartlagt som grunnlag for kommunal planlegging.*

Kap. 8.6. *Klima og klimatilpasning*

- c) Kommunene skal i nødvendig grad kartlegge og innarbeide potensielle faresoner (flo, flom og skred), som følge av klimaendringer i planleggingen. Det er viktig at det angis bestemmelser som tilpasser arealbruken til konsekvensene av et endret klima.*

- g) *Kommunene bør vurdere hvordan blå-grønn infrastruktur kan bidra til å forebygge flomødeleggelser og overvannsproblemer gjennom aktiv bruk av vannsystemer og grønne områder.*
- h) *Kommunene oppfordres til å planlegge utbedringer av dagens overvanns og avløpssystemer slik at risiko for flom eller oppsamling av vann i størst mulig grad reduseres.*

Fylkeskommunen anbefaler at tiltaksområdet reduseres for å minimere negative konsekvenser for naturmangfold og klima, samt ivareta myrens flomdempende effekt. Dersom området ønskes tatt inn i sin helhet bør det gjøres en grundig vurdering av virkning for myr, klimagassutslipp og landskap i området, samt vurdering av klimarelaterte farer.

Tiltak NÆ 83 (Galtneset) – Næringsbebyggelse

Nordland fylkeskommune stiller seg bak kommunens vurdering om at tiltaket krever utarbeidelse av reguleringsplan. Fylkeskommunen merker seg at det finnes et myrområde som ikke er nevnt i temaet «*Naturverdier og biologisk mangfold*» i konsekvensutredningen. Myrområdet er kartlagt i naturbasekart.

Nordland fylkeskommune ber om at det det gjøres en grundig vurdering av virkning for myr, i tillegg til de andre temaene som ble vurdert i konsekvensutredningen.

f) Tiltak i strandsonen

Nordland fylkeskommune synes det er positivt at Meløy kommune har vektlagt allmennhetens tilgang til strandsonen. Samtidig vurderer fylkeskommunen at strandsonen ikke blir godt nok ivaretatt gjennom de foreslåtte plangrepene.

Meløy kommune har ikke kartlagt en funksjonell strandsonen. Kommunen har derimot kartlagt en forbudsgrense mot sjø i enkelte områder. I de områdene som ikke er berørt av forbudsgrensen, blir 100-metersbeltet fra sjøen den gjeldende byggeforbudssonen. Dette vil medføre at alle endringer innenfor 100 meter fra sjø i disse områdene må det søkes om dispensasjon for.

Meløy kommunes løsning på dette er å gjøre unntak fra Plan- og bygningsloven §§20-1, 20-4, og 20-5, i arealplanens bestemmelser.

Unntakene fra plan- og bygningsloven er som følger:

- §20-1, bokstav c, d, e, f, g, i, n.
- §20-4, bokstav a som omfatter bruksendring samt montering av skilt- og reklameinnretning, bokstav b som omfatter vesentlig reparasjon, rivning eller bruksendring til driftsbygning
- §20-5, bokstav d, bokstav e som omfatter montering av skilt- og reklameinnretning samt antennesystem, og bokstav f

Fylkeskommunen mener at løsningen gir for stort tolkningsmonn i fremtidig regulering, og derfor ikke i tilstrekkelig grad beskytter regionale interesser i strandsonen. Det vises spesielt til følgende arealpolitiske retningslinjer fra Fylkesplan:

Kap. 8.6. *Kystsonen*

- e) *Den funksjonelle strandsonen bør være kartlagt som grunnlag for planlegging av tiltak i sjønære områder.*
- f) *Dersom kommunen finner å legge til rette for bruk i 100-metersbeltet/ den funksjonelle strandsonen, skal det stilles krav som sikrer god landskapstilpasning, høy estetisk og arkitektonisk kvalitet, og allmennhetens tilgang og ferdsel.*
- g) *Dersom kommunen finner å legge til rette for bruk i 100-metersbeltet/ den funksjonelle strandsonen, skal sjørelaterte næringsetableringer prioriteres framfor andre tiltak.*
- h) *Strandsonen skal bevares som et attraktivt og tilgjengelig område for friluftsliv og naturopplevelse. Viktig naturmangfold skal ivaretas.*

For å beskytte allmennhetens tilgang på strandsonen, og for å unngå unødvendige mengder av dispensasjonssøknader, jf. Plan- og bygningsloven § 1-6. og § 20-5, foreslår Nordland fylkeskommune at Meløy kommune kartlegger den funksjonelle strandsonen, eller setter bestemmelser for en generell byggegrense fra sjøen. Det henvises til [Veileder for funksjonell strandsoner og byggegrense i 100-metersbeltet](#)

Fylkeskommunen har følgende vesentlige merknader til de foreslåtte tiltak fra konsekvensutredningen, når det gjelder strandsonen:

Tiltak 4 (KBA 46) – Endring i arealformål til næring ved Myrveien

Nordland fylkeskommune er enig i at det burde stilles krav om regulering og hensyn til strandsonen. Det står i konsekvensutredningen at arealet nærmest strandsonen bør settes av til friområdet / LNFR-området. I plankartet er hele området avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål. Fylkeskommunen kan ikke se at arealet nærmest strandsonen er avsatt til friområdet / LNFR-området, som foreslått i konsekvensutredningen. I tillegg står det i planbestemmelsene at byggegrense mot sjø skal være minimum 10 meter. Nordland fylkeskommune mener at forslaget slik at det foreligger i kartet og i planbestemmelser ikke i stor nok grad ivaretar strandsonen.

Fylkeskommune anbefaler kommunen om at det avsettes formål til friområdet / LNFR-området i strandsonen eller at det settes byggegrense mot sjø slik at strandsonen ivaretas.

Tiltak 5 (LS 52) – Endring i arealformål til LNFR med spredt bolig og fritidsbolig

Det står i planbestemmelser at maks antall boliger / fritidsboliger tillatt er 4, og at byggegrense mot sjø skal minimum være 20 meter. Nordland fylkeskommune mener at tiltaket kan medføre privatisering av strandsonen og hindre allmennhetens tilgang.

Nordland fylkeskommune ber kommunen å sette byggegrense som bedre ivaretar strandsonen. Tiltaket bør også stille krav om reguleringsplan for å ivareta strandsonen.

g) Reindrift

Reindrifta i Meløy tilhører Saltfjellet reinbeitedistrikt og tilstøter sør for Glomfjorden *Hestmann Strandtind Reinbeitedistrikt*. Nordland fylkeskommune vurderer at det i planarbeidet i stor grad er gjort gode grep for å ivareta reindriften sine interesser. Dette er i tråd med kommunens arealstrategi nr. 10 som sier at hensynet til blant annet områder for reindrift skal vektlegges. Det er positivt at det i planprosessen har vært eget møte med reindriftnæringen. Nordland

fylkeskommune ser likevel at interessene burde sikres ytterligere i plandokumentene før planen vedtas.

Planforslaget har en egen bestemmelse 3.18 for hensyn til reindrift: *Den til enhver tid gjeldende reindriftens arealbrukskart (reindriftskart) skal legges til grunn ved vurderinger som angår reindrift og ved kommunal saksbehandling.* Fylkeskommunen mener det er positivt at arealdelen har en bestemmelse som skal ivareta reindrift generelt i hele kommunen. Ut over reindriftskart vil det være viktig å innhente lokal kunnskap hos reindriftsutøverne, fordi de kan bidra med tilleggsopplysninger som ikke er fanget opp i reindriftskartet. Bestemmelsen vurderes derfor ikke å være dekkende for å ivareta reindriftsinteressene. I bestemmelsen bør det også legges til at områdeplaner for de aktuelle reinbeitedistriktene, samt konsultasjon med reindriftnæringen skal legges til grunn.

Fylkeskommunen er i hovedsak enig i planskrivelsens samlede vurdering gjeldende tema reindrift. Planforslaget vil medføre positive konsekvenser for reindrifta ved at betydelig arealer som tidligere var avsatt til utbyggingsformål og spredt utbygging, nå er tilbakeført til LNFR.

På den annen side viderefører planforslaget enkelte områder avsatt til utbyggingsformål eller LNFR-område for spredt utbygging, som også ligger innenfor flyttlei som har en vernet funksjon jf. reindriftsloven § 22. Dette gjelder øvre del av LS65, der det i bestemmelse 4.4.2 b) står at maks antall boliger skal være 3. Det er uklart for fylkeskommunen om dette er totalt antall boliger som kan være i bruk innenfor området, eller om dette er nye boliger som tillates innenfor området i planperioden. Det samme kan sies om LS11 (maks 2), LS13 (maks 2), LS14 (maks 1) og LS15 (maks 3) på Reipå, som alle ligger innenfor flyttlei.

Idrettsanlegget IDR15 på Meløya og havne- og næringsområdet mellom Støtt og Svenningen kommer også i ulik grad i berøring med flyttlei.

Fylkeskommunen vurderer at reindriftsinteressene vil bli ytterligere synliggjort og ivaretatt dersom flyttleiene i Meløy settes av i plankartet som hensynssone H520 for reindrift, og ber derfor kommunen om at flyttleiene synliggjøres innen planforslaget vedtas. I retningslinjer til hensynssone H520 kan det vises til bestemmelse 3.18 som førende for tiltak innen hensynssonen. Om overnevnte merknader til bestemmelse 3.18 tas til følge, vil reindriften bli bedre ivaretatt.

Det vises til følgende arealpolitiske retningslinjer i Fylkesplan for Nordland:

Kap. 8.3 *Naturressurser, kulturminner og landskap*

- i) Alternative utbyggingsområder skal vurderes og synliggjøres i planer der dyrket jord eller reinbeiteområder foreslås omdisponert til andre formål. Avsatte byggeområder Side 4 av 5 bør fortettes eller omdisponeres til annen bruk før dyrket jord eller reinbeiteområder omdisponeres.*
- p) Ved nybygging og endringer og utbedringer av vei og bane skal det iverksettes tiltak som reduserer faren for påkjørsler av vilt og rein*

Kapittel 8.4 *Næringsutvikling*

- d) *Arealplanleggingen skal sikre ressursgrunnlaget for fiskeri, akvakultur, bergverk/mineraler, jordbruk, skogbruk, reindrift og andre utmarksnæringer.*

Øvrige merknader

Fylkesveg

Flere av fylkesvegene i kommunen er hovedveger, spesielt fylkesveg 17, som har en viktig funksjon i kommunen som gjennomfartsåre til nabokommuner både i nord og sør.

Planforslaget er i stor grad i tråd med vegfaglige innspill gitt ved varsel om oppstart av planarbeid:

- Der kommunen legger til rette for ny utbygging langs fylkesvegnettet settes det krav til utarbeidelse av detaljregulering. Med rekkefølgekrav i planbestemmelsene er det sikret at nødvendig vegsystem er på plass før bygninger tas i bruk.
- Det er positivt at kommunen legger til rette for myke trafikanter, med krav om utarbeidelse av reguleringsplaner for fysiske tiltak. Det er også positivt at eldre vedtatte planer om omlegging av fylkesveg 17 tas med i planforslaget.
- Rammeplan for avkjørsler og byggegrenser langs fylkesvegene i Nordland omtales i planbestemmelsene, og er en del av planen.

I Meløy kommune finnes det ikke riksveger, og planbestemmelsene burde rettes opp i henhold til det.

Fylkeskommunen som vegmyndighet har ikke ytterligere merknader til planforslaget.

By- og tettstedsutvikling

Fylkeskommunen er fornøyd med at kommuneplanen konkretiserer hvordan arealforvaltningen kan sette rammer for utviklingen av kommunens ti tettsteder i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Fylkeskommunen vurderer at oppfølging av kommunens arealstrategier fremstår å bidra til utvikling av kommunens ti tettsteder.

Bolig og fritidsbolig

I revisjonen av arealdelen er det foretatt en helhetlig gjennomgang av boligområdet i eksisterende arealdel, hvor det er mange områder i gjeldende plan som ikke er blitt utviklet. Det er vurdert om disse er i tråd med samfunnsdelen, gjennomføringsrealisme og attraktivitet, hvor det er en målsetting at arealer som avsettes til boligformål er i tråd med samfunnsdelen, er realistiske å gjennomføre og er attraktive. Dette har ført til en reduksjon i areal avsatt til boligformål. Fylkeskommunen mener dette er et positivt tiltak som underbygger ett av tre delmål som framkommer av planbeskrivelsen: *samle boliger med tilhørende infrastruktur i og rundt kommune- og bygdesentrene slik at de blir attraktive boligområder med lokale kvaliteter.*

At nye boligfelt legges nær kommunale tjenester og infrastruktur, vil bidra til fortetting og styrking av eksisterende sentrumsområder. Videre vil det også bidra til å ytterligere hensynta barn og unge, eldre og tilflytteres interesser. Kommunen vil også legge til rette for et mer mangfoldig boligtilbud og i større grad ta i bruk bolig- og fritidsformål der det er gunstig for å skape attraktive områder.

Landbruk

Planen viser at kommunen i stor grad følger opp nylig vedtatt landbruksplan om å verne dyrka jord. Det står i planbeskrivelse at 350 dekar fulldyrka er tatt ut av LNFR-områder for spredt utbygging, og overført til generelt LNFR-område. Dette er svært positivt ut fra et jordvern hensyn.

Der er bra at det er krav om utarbeidelse av matjordplan planbestemmelser (3.15 - Bevaring av matjord) ved omdisponering av dyrka eller dyrbar mark. I listen over hva matjordplanen skal inneholde, bør det i de to siste punktene tilføyes slik presisering:

- Føringer for bruk av matjorda fra planområdet
- Beskrivelse av utførelse av jordflyttingen

Friluftsliv og folkehelse

Planen ivaretar i stor grad folkehelse og friluftsliv på en god måte. Kommunen har en god plan for gange og sykkel, noe som kan føre til mer aktiv transport. Det er også gunstig sett med et folkehelse- og friluftslivsperspektiv at kommunen reduserer områder som i gjeldende arealdel er avsatt til utbyggingsformål.

Mineralressurser

Planen sørger for at kommunen dekker sin etterspørsel og tilgang til mineralressurser som pukk, grus og blokkstein. Dette er viktig for kommunens attraktivitet for videre utvikling av boligområder og industriutbygging. Likevel oppfordres kommunen til å fortsette kartlegging av hvilke mineralressurser som kan være potensielt drivverdig i framtiden. Slike ressurser er ikke fornybare og etter hvert er det nødvendig at aktivitet blir lagt til andre områder i kommunen, der kvaliteten på stein er god nok. For slikt videre arbeid er det flott at kommunen benytter NGUs kartlegging og database av mineralressurser som kunnskapsgrunnlag for planarbeidet.

I Meløy kommune er det også en forekomst av grafitt som er registrert med nasjonal interesse og som kan bli økonomiske i framtiden. Grafitt er viktig for det grønne skiftet og er fremhevet av EU som en kritisk råvare. Grafitt er etterspurt som råvare i batteriproduksjon, hvor nesten all grafitt blir prosessert og levert fra Asia. I en ny kommuneplan bør denne forekomsten synliggjøres slik at den ikke blir bygget ned for eventuell fremtidig utnyttelse. Plan- og bygningsloven § 11-8, bokstav c), åpner for bruk av hensynssone H590 for sikring av mineralressurser, som anbefales for å ivareta dette hensynet.

Planfaglige merknader

Områdenavn på plankartet til arealdelen har flere funksjoner. Ved hjelp av standardiserte bokstavkoder formidles enkelt hvilket formål arealet planlegges benyttet til. Områdenavnet benyttes også for å knytte bestemmelser til angitt formål, samt å angi eierform.

Nordland fylkeskommune savner at områdenavnene for arealformål i plankartet kan gjenfinnes som entydige koblinger i planbestemmelsene for konkret angitte arealformål. Det bes om at dette rettes opp innen planvedtak. Det vises til Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister (NPAD), Del 1 Spesifikasjon for arealplan, kapittel 1.5.5. Nordland fylkeskommune har følgende merknader angående bestemmelser og retningslinjer i 4.5. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone:

- 4.5.1 åpner ikke for akvakultur. I retningslinjen står det at «*For områdene gjelder bestemmelser etter særlov, herunder havne- og farvannsloven, akvakultur loven, forurensningsloven og dyrevelferdsloven*». Ettersom det ikke åpnes opp for akvakultur i dette bestemmelsesområde har det ingen hensikt å fastsette retningslinjer som gjelder akvakultursøknader. Denne retningslinjen bør tas ut for å skape klare og forutsigbare plandokumenter.
- 4.5.6. er områder for akvakulturanlegg med tilhørende fortøyninger. I retningslinjen står det at *For å ta områdene i bruk til akvakultur kreves tillatelse etter akvakulturloven, forurensningsloven og dyrevelferdsloven*. Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at det også må foreligge tillatelse etter matloven og havne- og farvannsloven for å kunne ta områdene i bruk til akvakultur. Kommunen rådes til å oppdatere retningslinjen på dette området.

I retningslinjer til 3.1.1. I listen over annet relevant lovverk bør også *friluftsløven* nevnes.

Til 3.1.1: k. Tiltak i sjø og strandsone, om hvilke tiltak som kan søkes uten reguleringsplan, er mindre utfyllinger tatt med. I andre punkt om hva byggesøknaden bør inneholde, bør det tas med grunnundersøkelse, av hensyn til sikker byggegrunn i område under marin grense.

Angående bestemmelsene 3.6 Leke- og oppholdsareal, og 3.7 Parkering. Her står «...skal permeabelt dekke alltid vurderes.» Det samme gjelder for bestemmelse 4.1.9, fjerde setning, der «behov for buffersone/vegetasjonsskjerm mot tilstøtende området alltid skal vurderes». Det står ikke noe om hvilke kriterier som skal legges til grunn for vurderingen, eller hva denne vurderingen skal resultere i. Det bør konkretiseres for at bestemmelsene skal ha en hensikt.

Til retningslinjer etter 4.1.3 Fritidsbebyggelse, c. Øvrige bestemmelser, er det i tabell 4 for FB3 Innerstøtt og FB232 Solstad-Ågskardet angitt «Et belte land sjøen skal reguleres til grønnstruktur.» Det bør gis føringer om minimumsbredde eller utforming på grønnstrukturbeltet for å sikre at intensjonen bak bestemmelsen ivaretas.

Veiledning

Fylkeskommunen skal i henhold til plan- og bygningsloven § 3-2 bistå og veilede kommunene i deres planoppgaver. Fylkeskommunen viser til planveiledning på nettsiden [veiledning, råd og bistand i plansaker - Nordland fylkeskommune \(nfk.no\)](http://www.planlegging.no), samt regjeringens nettside www.planlegging.no Kommunen oppfordres til å ta kontakt med aktuelle saksbehandlere ved behov.

Kontaktpersoner i fylkeskommunen:

Tema	Kontakt	E-post
Mineralressurser	Even Sunnanå Nikolaisen	evenik@nfk.no
Arkeologiske kulturminner	Martinus Hauglid	marhau@nfk.no
Kulturminner nyere tid	Trym Sundseth	trysun@nfk.no
Friluftsliv og folkehelse	Freddy Pedersen	freped@nfk.no
Reindrift	Tim Chr. Tomkins-Moseng	timmos@nfk.no
Landbruk	Håkon Renolen	hakren@nfk.no
Fylkesveg	Sesselja Jonsdottir	sesjon@nfk.no
Vannforvaltning	Håkon Roald	hakroa@nfk.no
Naturmangfold	Mia Martine Hegstad-Pettersen	miaheg@nfk.no
Plan og øvrig	Cyrielle Leroy	cyrler@nfk.no

Med vennlig hilsen

Silje Charlotta Wästlund
seksjonsleder plan og ressursutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Norges arktiske universitetsmuseum	Postboks 6050 Langnes	9037	TROMSØ
Norges Vassdrags- Og Energidirektorat (nve)	Postboks 5091 Majorstua	0301	Oslo
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ